

Makaleleri Hızla Gözden Geçirmenin Bir Yolu: Söylediklerimiz Hakkında İddiada Bulunmalı mıyız?*

Sabine van Haaren

Çeviri: Melis Kayhan

Makale yazarken hem öğrencilerden hem de felsefecilerden genellikle bir tartışmada taraf tutmaları ve belli bir iddia lehinde ya da aleyhinde argüman sunmaları beklenir. Peki ya bir iddiayı savunmak yerine sadece tarafları keşfetmek ve daha önce bahsi geçmemiş varsayımlar aramak istiyorsak? Diyelim ki, bir tartışmayı inceliyorsunuz ve önceden ele alınmamış ama yine de önemli bir konuyu, tartışmada örtük kalmış bir ifadeyi belirlediniz. Buna 'X' diyelim. Bulgularınızı kaleme alırken, makale bu tartışmanın bir açıklaması ve örtük X'in tanımlanması olarak şekillenebilir. Fakat bu keşfinize gelen geri bildirimler heves kırıcı olabilir; çünkü genellikle tezin daha sağlam temelli olabileceği ve bu şekilde yazılmış bir makalenin X lehine ya da aleyhine bir argümanla desteklenmedikçe yayımlanabilir olmadığı söylenir. Bu tür yorumların tümü aynı soruna değinir: Açıkladığın tartışmada bir taraf tutmalıydın ama bunu yapmadın!

Ama bir saniye, beraber öğreniyoruz değil mi? Öyleyse neden bir makale bir tartışmayı açıklar ve analiz ederken, örneğin önceden belirtilmemiş bir X'i vurgularken, diğer bir makalenin de X hakkındaki soruları yanıtlamaya çalışması ve taraf tutması uygun olmasın? Neden hepimiz, her şeyin üstünde bir cevabı savunmak gibi, aynı şeyleri yapıyoruz? Bu konuyu tartışırken, bu ikili çıkmazın ne anlama geldiğini ve buna nasıl tepki verilebileceğini merak ettik. Makale yazarken gerçekten de her zaman bir tartışmanın içinde yer almalı mısınız? Ya da örtük bir X'in belirlenmesi gibi başka yaklaşımlara daha fazla yer vermenin bir yolu var mı?

Bu endişelere yanıt vermenin bir yolu, öğrencilerin eleştiriler, açıklamalı çeviriler, incelemeler ya da kapalı uçlu sorular gibi başka türleri denemelerini sağlayarak, yazı türlerini ve şekillerini genişletmektir. Ancak, bu gönderinin amaçları doğrultusunda, farklı bir fikir önermek ve açıklamak istiyoruz. Mevcut makale modelinin (belli bir pozisyonu savunan) diğer bilimsel araştırma türlerinden önemli ölçüde farklı olmadığını varsayıyoruz. Daha ziyade, bir yorumun veya tartışmanın açıklanması ile iddiaya yönelik argüman oluşturmak arasındaki fark, sadece biçimsel bir farktır. Amacımız bu fikrin ayrıntılı bir savunmasını sunmak değil, bunun pratikte nasıl yardımcı olabileceğini göstermektir.

Bu düşünceyi test etmek ve açıklamak için, bazı makaleleri inceledik ve bölümlerini yeniden yazdık (aşağıda). Örnekleri sunmadan önce, kısa bir açıklama yapalım. Buradaki düşünce; herhangi bir

* **Orijinal Kaynak:** Van Haaren, Sabine. (2020, August 06). "[Must We Claim What We Say? A Quick Way of Revising Essays](#)". *Handling Ideas*.

Atıf Şekli: Van Haaren, Sabine. (2020, Aralık 06). "Makaleleri Hızla Gözden Geçirme: Söylediklerimiz Hakkında İddiada Bulunmalı mıyız?", Çev. Melis Kayhan. *sosyalbilimler.org*, **Link:** <https://sosyalbilimler.org/makale-gozden-gecirme-iddia>

açıklama veya analizin bir iddia olarak yeniden formüle edilebileceğine, bir açıklamada sunulan kanıtların iddiaya bir argüman gibi görünebileceğine dair kuşkusuz biraz tartışmalı ilkelere dayanmaktadır. Ama bunu nasıl yapacaksınız? Bir tartışmayı açıklarken, genellikle birkaç taraf belirlersiniz. Peki ya onlardan birini benimsemek ve onu tartışmak istemezseniz? Sadece bir taraf seç gitsin de denilebilirdi, ancak bu kulağa çok gelişigüzel geldiye, işte farklı bir yaklaşım:

- (A) Her zaman yapabileceğiniz şeylerden biri, tartışmadaki çatışmanın doğası hakkındaki bir iddiayı savunmaktır. Bu şekilde ele alındığında, açıklamanızın veya analizinizin özeti, çatışmanın doğasına ilişkin iddia hâline gelirken, bireysel tarafların analizi bu iddia için bir argüman/kanıt işlevi görür. Bu, ucuz bir numara değil, elinizdekileri sunmanın daha kesin bir yoludur.
- (B) İkinci adım, aslında adımları iddialar, argümanlar, değerlendirmeler vb. olarak etiketlemekten oluşuyor. Bu tür kelimeleri kullanmak yazının içeriğini değiştirmez, hatta bu şekilde dikkatsiz bir okuyucu bile önemli noktaların nerede başlayıp bittiğini anlayabilir.

Şimdi bir makalenin sonuç kısmından alınan bir bölüme bakalım. Tartışmanın içeriğini önemsemeyin lütfen. Sadece uygun adımları belirlemekle ilgileniyoruz. İşte ilk metin:

“...Bu nedenle, bu makaleyi bu sorunun önemini vurgulamaya adadım. İlk önce en önemli iki değer seviyelerinden, yani O&P'nin çok katmanlı değerini ve Craver ve Bechtel'in mekanik seviyelerini tartıştım ve her ikisinin de değer seviyelerini tamamen farklı açıkladığını gösterdim. Her bir değerle ilgili sorunları ele aldım ve bazıları tarafından sorun olarak görülen şeyin diğerleri tarafından bir erdem olarak görüldüğü ortaya çıktı. Bu bizi daha derin bir anlaşmazlığa, yani bir değer seviyesinin işlevinin ne olması gerektiği ve 'seviye' teriminin ne anlama geldiğini ortaya çıkarmaya yöneltti.”

Altta ise yeniden yazılmış versiyonu (bold / kalın kısımlar daha önemli değişiklikleri veya eklemeleri gösterir):

“...**Peki bu sorun neden önemli?** İlk önce en önemli iki seviyeden, yani O&P'nin çok katmanlı değerlerini ve Craver ve Bechtel'in mekanik seviyelerini tartıştım ve her ikisinin de tamamen farklı değer seviyeleri sağladığını gösterdim. Her bir değerle ilgili sorunları ele aldım ve bazıları tarafından sorun olarak görülen şeyin diğerleri tarafından bir erdem olarak görüldüğü ortaya çıktı. **Bu uyumsuzluğun, içerikten çok ölçütleri tanımlamakla ilgili olduğu fikri ikinci derece tezimle uyumludur. Bununla birlikte, bu, herhangi bir kriter setinde seviyelerin ne yapılması gerektiği sorusunu gündeme getirmektedir. Bu soruyu yanıtlamak, ana (birinci dereceden) tezimi savunmamı sağladı: Farklı ölçüt kümelerine bakarsak, daha derin bir anlaşmazlığı ortaya çıkarırız, yani bir değer seviyesi işlevinin ne olması gerektiği ve terimiyle ilgili "düzey" anlamına gelir. Buna göre, farklı seviyelerin hesaplarının seviyelerin farklı işlevlerini gösterdiğini iddia ediyorum.**”

Biz iki paragrafı da mükemmel görmüyoruz. Buradaki amaç sadece, devam eden bazı çalışmalar yapmak ve yukarıda önerilen iki adımı izlerseniz ne olacağını görmektir: (A) iddiaları dile getirmek; (B) öğeleri yukarıdaki gibi etiketlemek. Bu küçük alıştırmadan ne öğrenebiliriz? Bu iki versiyonu arasındaki zıtlığın, sunum yönteminin metinde ne kadar büyük bir etkiye sahip olabileceğini gösterdiğini düşünüyoruz.

Metnin algılanan gücünün ise bir etkisi yok. İstenen etki, bir okuyucunun yazar için neyin mevzubahis olduğunu kolayca anlayabilmesidir. İçeriksel olarak her iki metin de aynı. Bununla birlikte, ilk metnin tarafsızlığı ve daha betimleyiciliği dikkat çekerken, ikinci versiyon daha yanlı ve belli bir tarafı benimsemiş olarak karşımıza çıkıyor. İlkinde tartışmayı açıklayan metin, ikincisinde artık tartışmaya katılan, taraflı bir metin hâline geldi (Elbette, sizin izlenimleriniz farklı olabilir. Bu nedenle, sizin ne düşündüğünüzü de duymak isteriz!) Bu alıştırmada doğrulandığını gördüğümüz bir başka şey de sonunda sizin için önemli olanı vurguladığınız için zaten her zaman bir taraf tuttuğunuz. Bir tartışma hakkında söylenecek bir şeyin olması da taraf tutmak sayılır.

Peki ya bundan sonrası? Böyle büyük bir kelimeler yığını yeniden biçimlendirdikten ve bazı fikirlerinizi etiketledikten (örneğin, birinci ve ikinci dereceden iddialar vb.) sonra, metninizin geri kalanını buna göre yeniden yazabilirsiniz. Giriş bölümünde bu maddeleri tanımlayın ve makalenizin her bölümünde bu son paragraflara yol açacak şekilde bu maddelerden hangilerini tartıştığınızı açıklayın. Bu muhtemelen okuyucuya kabataslak bir şekilde makalenizin tartışmacı yapısını vurgulamanıza izin verecektir. Bu bir kez oluşturulduktan sonra, tek tek bölümleri düzeltmek çok daha kolay olacaktır.

Kayda Değer Akademik Metinler mottosuyla, 10 Ağustos 2015 tarihinde yayın hayatına başlayan *sosyalbilimler.org*, sosyal bilimler alanında çalışma yürüten her bireyin yararlanmasına veya katkı sunmasına açık akademik bir web sitesidir. Hakkında detaylı bilgi almak için sosyalbilimler.org/hakkinda sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

Facebook, Twitter, Instagram ve YouTube'da [@sosbilorg](https://www.facebook.com/sosbilorg) kullanıcı adıyla *Sosyal Bilimler*'i takip edebilirsiniz.

sosyalbilimler.org/abonelik sayfasından e-bülten abonesi olarak, her pazar günü, o hafta içinde sosyalbilimler.org'da yayımlanan çalışmaların tamamını size gönderilecek bir e-posta ile alabilirsiniz.

sosyalbilimler.org'da yayımlanan metin, video ve podcastlerin paylaşıldığı Telegram grubuna t.me/sosbilorg adresinden katılabilirsiniz.